

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
Pe jumătate an 12 "
Pe 1 lună 2 "
Zădărnici de Duminică pe un an 4 Cor.
Pentru România și America 10 Cor.

Pentru România și străinătate nril de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERȚIUNILE se primesc la admî-
nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 302

Situația generală.

VI.

(Articol final).

Am vorbit numai în linii generale și nu ne-am oprit la nici un fel de amănunt în privința diferitelor părți umbroase din viața noastră socială și politică. Nu am atins de pildă nici pericolul emigrărilor continue, nici chestiunile cu două țărișuri, cum sunt cele de bancă, asupra cărora multe s'ar putea spune și bune și rele. Deasemenea nu ne-am oprit asupra modului cum își îndeplinesc datoriile lor: corporațiunile bisericesti și școlare, precum și societățile noastre culturale, a căror existență, cum bine se știe, stă în strânsă legătură cu situația generală, având o hotăritoare influență asupra ei. Ar fi multe de zis și despre aceste, dar în mintea noastră stă mereu comparația cu alte popoare. Stau alte neamuri din țară mai bine ca noi? Emigrează mai puțini slovaci, sau nemți și unguri decât români. Funcționează băncile străine mai bine ca ale noastre și au ele un rol mai favorabil față cu ai lor decât ale noastre față de noi? Dar administrația bisericească a altora, este ea superioară celei române de ambele confesiuni.

În toate cazurile putem răspunde cu hotărâre că nu. Aceleași vânturi suflă și pe la vetrele altora, aceleași nevoi bătute și organele lor publice, — cu singurele deosebiri de situații materiale.

O convingere ni-se impune tot mai mult în urma acestei comparații, că dacă în cele politice și culturale nu înaintăm mai mult, dacă succesele noastre pe toate terenele nu

sunt mai mari, vina cea mare o poartă sărăcia noastră. Suntem hotărît un popor sărac. Stăm adeseori cu mâinile legate în fața unei acțiuni cât de neînsemnate. Nu ne putem mișca și nu putem rezista cu tărie la atacuri. Și până și micile mizerii interne, hărțuiri și rivalități, provin iarăș din pricini materiale.

Viitorul este nu numai al celor cu mai multă vitalitate, dar și al celor mai bogați. Zădărnice ne vom sprigini nădejdea noastră pe forța numerică, pe puterea noastră de înmulțire, dacă nu vom căuta să găsim pământ suficient din care să ne hrănim sub toate raporturile, dacă nu vom avea casa reală a existenței noastre. Și nimeni nu ne spriginește și nimic nu putem nădăjdui din afară, căci frații noștri de aiurea își au necazurile lor. Salvarea e în noi înșine.

Acum când vedem că am ajuns stăpâni pe noi, când, pe cum arătarăm, suntem și noi cineva aici în țară ca și în ochii străinătății, naște deci fatalmente datoria înțărării noastre materiale. Toată politica noastră viitoare trebuie așezată pe această bază și întreg programul nostru de luptă trebuie să culmineze în partea sa economică.

Până acum această parte era deabinele desconsiderată. Nimeni nu se ocupă mai de aproape de cauzele sărăciei poporului nostru. Nimeni nu se întrebă ce se întâmplă cu capitalurile naționale. Nimeni nu conducea cu sistem și cu propagandă extensiunea noastră teritorială, căci abia în timpul din urmă s'a auzit despre câteva cumpărări de moșii străine pe seama populației românești, — deși se știe, că al cui e pământul, aceluia e și țara.

Să între deci în acțiune societățile agri-

cole și cele financiare, să lumineze și să ajute poporul, să caute a-l îmbogăți, creând izvoare nouă. Să ne organizăm pe teren economic și să ne încercăm și pe cel industrial. De nimic nu se va putea mai bine alimenta viața noastră politică decât de această organizare a forțelor economice.

Căci să vedeți, în politică sunt epoce de înălțare și de cădere, de avânt și de resemnare. Dacă astăzi de pildă ne găsim într'o vreme de luptă voioasă, de entuziasm și încredere, mâne s'ar putea întâmpla să intrăm într'o stare de amăreală, dacă starea noastră materială nu ne va oferi cuvenitul razim...

Prelungirea întreitiei alianțe. »Neue Freie Presse« are următoarea telegramă din Roma:

Alianța dintre Austro-Ungaria și Italia a fost încheiată în anul 1902 pe timp de 6 ani. Ea era deci scadentă în Iunie 1908. Alianța cuprindea dispoziția că ea să înnoște pe alți 6 ani, dacă nu va fi reziliată cu un an de zile. Terminul de reziliare a fost deci în Iunie 1907. Rezilierea însă nu s'a făcut. Alianța dintre Austro-Ungaria și Italia s'a înnoit deci până în Iunie 1914. Aceleași dispoziții au putere cu privire la Italia și Germania.

Toată întreita alianță are deci putere până la 1914.

Un sindicat clerical. Vice-președintele camerei Rakovszky István, șeful partidului clerical actualmente se află în cercul său Csorna (comitatul Oedenburg) pentru a intra în contact cu alegătorii săi. Despre planurile lui și ale partidului său »Magyar Nemzet« spune că înainte de vacanțele parlamentare, partidul ar fi ales un sin-

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

DIN ROMA.

Via Appia.

Note de Pompiliu Robescu.

II.

Din cerul de o lumină orbitoare soarele apasă ca de plumb cu greutatea arzătoare a razelor sale ce cad din ce în ce mai drepte. Mormântul Ceciliei Metella a rămas în urmă, micșorându-se mereu în depărtare; cauciucurile bicicletei foșnesc ca un murmur de apă pe via Appia, care se întinde dreaptă ca o panglică, departe, mai departe, tăind dealul ce se vede colo în față cu dunga alburie a șoselei sale, trecând printre arborii pădurei ca o linie subțire trasă peste verdele pomilor, și o pieră dincolo de culmea dealului, ducându-se spre Capua. Din când în când, peste meteda șosea apare anticul pavagiu, pietre grosolane, bucăți mari de lavă puse unele lângă altele fără multă trudă, tăiate dintr'un torent de lavă ce — acum cine știe câte mii de ani — s'a revărsat din munții Albano, venind pe o distanță de 20 de kilometri, până lângă mormântul Ceciliei Metella.

Monumentele funerarii se urmează în lanț, ruine cari umplu aierul cu parfumul lor de moarte, resturi de turnuri ce se pleacă într'o parte, bucăți de zidărie masivă ce zac împietrite pe locul unde au căzut.

Uite o boltă sub care se văd șase locuri de odihnă veșnică; pe o coloană sfărâmată cercetă-

torii de ruine au așezat un bassarelied găsit, patru figuri, o familie, care se odihnea aci; iată un mormânt ce trebuie să fi fost impozant: o clădire patrată la care te urci pe 14 trepte desbrăcate azi de marmurile lor, cu un peron lat de zece metri pe care se deschidea ușa care conducea într'o cameră vastă, cu zidurile acoperite încă de stuc, cu nișe pentru statui, cu resturile bolței desfundate prin care cerul albastru lucitor se vede de-o puritate de cristal.

Cui o fi aparținut acest mausoleu? Nici o inscripție nu mai amintește numele celor ce dormeau aci; și în noianul vremilor moarte cari au spulberat un popor risipind și cenușa celor morți pierdut pe veci este numele celor ce-și alesese acest loc de odihnă și cari clădisera mausoleul destinat a purta multă vreme amintirea lor. Sub el, pivniță largă plină de sfărâmaturi de marmure, sculptate cu cari era ornat mormântul, iar în fund într'o despărțitură îngustă și umedă, patru gropi cimentate, așezate frumos, unele lângă altele, ca niște cutii.

Oh, ce puțin loc ocupau morții și ce enormitate de clădiri d'asupra lor! Ceice treceau pe această cale atât de populată citeau inscripția și admirau monumentul, ceice veneau din Roma la plimbare, prietini și rudele familiei, intrau în această casă, se odihneau, vorbeau de morții ce dorm dedesubt, de politica statului, de izbânzile legiunilor, în mișcarea continuă a calei, în aierul cald al Italiei.

Câte intrigi s'ar fi petrecut în această cameră elegantă, câte planuri s'ar fi pus la cale, ochiade s'ar fi schimbat între femeile gătite cari se odihneau pe peronul vast al mausoleului și între ga-

lanții patricieni ale căror calde priviri le învăluiau ca o flacăra de dorinți, pe când jos, în pivnița umedă, resturile celor ce nu mai trăiau, dormeau somnul cel fără de slăsișit.

Și mai departe, în stânga, niște ruine ce se întind pe o suprafață enormă »Roma veche« cum o numesc azi, dar în fond, resturile unei ville magnifice ce aparținuse lui Quintilianus. Câteva camere se mai conservă, se cunosc băile și micul apeduct ce le alimentă, dar încolo nu te mai poți orienta: ziduri, camere, curți, așa de multe așa de întinse, așa de grămădite că se spune că împăratul Comod care a ucis pe Quintilianus ca să i ia splendida villă, într'o zi când poporul revoltat a venit în masă ca să ceară dreptate Cezarului ce petrecea în acest loc, nici n'a auzit șgomotul produs de poporul ce vocifera, nici urletele ce le scotea când a fost gonit și masacrat de soldați, așa de vastă era această proprietate.

Și dincolo de a șasea piatră miliară antică se ridică un enorm sepulcru *Casale Rotondo*, o gigantică rotundă cu o circumferință de aproape o sută cincizeci de metri, așa de mare că pe el astăzi este zidită o casă, o fermă. Se presupune că acesta ar fi monumentul ridicat de fiii lui, în onoarea părintelui lor Valeriu Mesala Corvinus, celebru orator și poet din timpul lui August.

Lângă monument, pe margina stradei, o lungă bancă semicirculară de marmoră albă se conservă încă. Oare cine s'o fi odihnit pe această bancă? Acum două mii de ani, ce mândru senator sau ce desfrânat patrician o fi venit până aci să răsufle aierul curat sau să admire frumseța im-

dicat. Menirea lui ar fi de a începe în vacanțe agitația pentru partid, de a ține întruniri publice de a organiza societăți creștin-sociale și de a organiza partidul — în cercurile electorale ale partidului kossuthist.

De altă parte în »M—g« deputatul Holló cere ca în sfârșit coaliția să-și împlinească menirea pentru care s'a însărcinat, pentruca partidul kossuthist care are majoritatea în cameră, să-și redobândească libertatea. Va să zică ar fi un fel de reziliere a contractului coaliționist. Nouă ne pasă puțin de duioasa armonie care se pare că începe să bânuie iarăși în sinul coaliției și nu ne interesează dacă cutare partid se va burzului împotriva celuilalt, dar ne bucurăm dacă săturându-se de conviețuirea asta nefirească, înainte de divorț, ei vor da țării ce așteaptă și cere cu lăcomie: sufragiul universal.

Agitația din sinul magistraturii. În sinul corpului judecătoresc, dar mai ales între grefierii dela judecători a pornit o agitație vie pentru îmbunătățirea lefurilor.

Nădejile acestor din urmă au fost trezite mai ales de promisiunile ministrului Polónyi care de atunci însă și-a dat dimisia. Judecătorii din Oradea-mare au luat inițiativa unui congres al magistraturii unde se va discuta chestia îmbunătățirii lefurilor.

Aehrenthal la Tittoni. Ministrul de externe baronul Aehrenthal a plecat în Italia unde va vizita pe ministrul de externe Tittoni la Desio. În 16 Iulie Aehrenthal, însoțit de Tittoni și de contele Lützow, ambasadorul austro-ungar în Roma, vor merge la Raconigi, unde vor fi primiți în audiență de regele Vittorio Emanuele. De aici Aehrenthal va merge la Ischl spre a raporta M. Sale împăratului despre călătoria sa.

Din Croația.

Manifestul către națiunea croată.

Deputații coaliției serbo-croate au lansat următorul manifest:

Către poporul croat! Camera comună din Budapesta a adoptat proiectul de lege

podobită cu giuvieruri a curtezanilor purtate în litiere scumpe? O, dacă vreunul din aceia ar deschide ochii, cum nu ar recunoaște via Appia a lor, și ce înfierat ar fi de pustiu și pacea ce singură domnește acum...

La vre-o zece minute de Casale Rotondo, pe un cub de zidărie cimentată, se ridică un turu, *Torre di Selce*, turnul de bazalt, un rest de castel medieval, clădit peste un mormânt roman. De-asupra pământului vechiul mormânt se ridică aproape de zece metri dela care distanță începe în sus raițele turnului, și ca să mă uit acolo a trebuit să-mi echilibrez orice pas, să mi calculez orice mișcare, așa de accidental este sușul peste pietrele mici îngropate în ciment: o mică ascensiune pe vârful unui munte.

Din castel n'a mai rămas decât urmele unor camere și turnul ce-și ridică în aerul albastru ruina afumată a cubului său de bazalt, în care corbii locuiesc în pace, neturburați de nimeni.

Nu se știe al cui o fi fost mormântul, cum nu se știe nici al cui o fi fost castelul clădit peste el. Aceste două rânduri de zidărie poartă pecetia a două epoce și ruinele suprapuse par cu atât mai triste cu cât ambele sunt învăliite cu un dublu strat de uitare.

Și după înălțime, privirea este și mai întinsă peste această Campagna Romana, enorm deșert lipsit de cultură, ce se desfășoară mereu spre mare în undulații largi de pământ ca valuri verzi. Și nimeni nici un om, nici o căruță nu întreprinde liniștea greoaie ce se lasă pe campagna moartă, peste via Appia moartă, peste ruinele mormintelor.

despre pragmatica funcționarilor dela căile ferate.

Legea aceasta exclude pe toți linerii croați dela slujba căilor ferate în Croația, cerând cunoștința limbii ungurești. Delegații croați au luptat cu toate puterile lor și cu toate mijloacele parlamentare apărându-se împotriva acestui atac îndreptat asupra pactului fundamental și asupra drepturilor și a cinstei poporului croat. Guvernul unguresc a violat cu concursul majorității ungurești regulamentul camerei și a făcut să se voteze caricatura unei legi compuse dintr'un singur articol.

Delegații croați au protestat în mod sărbătoresc împotriva acestei schimbări unilaterale a unui pact de drept constituțional, și au declarat că nu vor recunoaște o lege care consfințește o limbă străină pe teritoriul Croației.

Acum, continuă manifestul, banul a ajutat camera. Noi vom păstra mandatele noastre de deputați și socotim ca o înaltă datorie a noastră de a urma înainte lupta neînduplecată în camera comună croato-ungară.

Ungaria niciodată nu a respectat pactul fundamental făcut cu Croația, ci supt motivul unității fictive a statului au violat neconținut drepturile Croației. Dar cu violarea cea mai nouă a pactului fundamental ungurii au zguduit din temelie raportul actual constituțional dintre Ungaria și Croația.

Întrând în camera ungurească, noi am declarat că nu vom pune în discuție marile noastre plângeri până nu se vor realiza reformele democratice în Croația. Dar guvernul unguresc nu a respectat această învoială, el și-a călcat cuvântul, stârnind nouă conflicte. Este urmarea naturală, ca noi să ne simțim scutiți de orice altă îndatorire. Vom lupta și de-aici încolo împotriva introducerii pe furis, prin contrabandă a limbii ungurești și împotriva domniei ungurilor în Croația. Vom reclama acum nu numai dreptul limbii croate la căile ferate, dar vom reclama și celelalte deziderate.

Din cerul strălucitor ca o cupolă luminoasă, în care chirpitul ciocârlilor cu notele lor repezi ca sgomotul produs de picături de apă îți măresc impresia pustietății, se lasă un fel de evlavie indescrisibilă mărită prin senzația ce și-o produce locul morților și prin monotonia câmpiei, care are atâta farmec și atâta poezie în toată pustietatea ei.

În depărtare Roma s'a pierdut aproape, într'o atmosferă albăstrie micșorată ce se vede numai cât un lat de mână, nemai distingându-se nimic, decât domul lui San Pietro ca un punct alb peste umbra diafană a orașului. Doar un colț al Palatinului se vede mai clar marcând cu negrul cipurilor locul unde a tronat palatul lui Septimiu Sever.

Ah! ce privilegiate răpitoare trebuie să fi avut acum două mii de ani, călătorii ce veneau pe aci. Printre șirul de elegante mausolee, la sfârșitul acestei strade drepte era Roma, puternica, dicioasă Roma, centrul lumii și ținta dorințelor tuturor, Roma pe care o vedeau ca printr'un fum, indecisă și extorpată, iar în colțul cea strălucea în lumină mărețul palat al lui Sever, clădit cu atâta bogăție, cu atâta lux de aur că strălucea ca un soare și timp de două ore și mai bine de cale spunea tuturor ce pe acest drum veneau din sudul Italiei și din Africa cumcă acolo stă Imperatorul.

Azi verdele aproape negru al cipurilor cari înlocuesc palatele Palatinului se vede de aci ca un punct de doliu ce acopere ruinele unei splendori trecute. Când s'a prăbușit imperiul roman, în pulberea care s'a produs prin căderea lui s'au îngropat și palatele Cezarilor și Roma veche și

Scopul nostru va fi mai întâiu de-a face cu neputință activitatea ilegală a guvernului comun și de-a împiedica ilegalitățile banului. Dacă poporul croat va sprigini bărbătește și cu solidaritate acțiunea noastră, atunci se va naște o nouă situație politică a cărei urmare necesară va fi revizuirea raportului dintre Croația și Ungaria.

Mișcarea de boicot.

În Croația pornirea dușmănoasă ungurilor crește mereu. Ea desigur ar fi izbucnit până acuma și potrivit firei pătimașe a poporului croat, ar fi produs multe excese grave, dacă deputații coaliției nu ar fi înfrânat-o din toate puterile.

Zilele trecute un circ unguresc eră să vie la Agram pentru a da reprezentații. Poporația se pregătea să alunge circul unguresc. Deputații au intervenit, oprind orice manifestație, dând însă loznica boicotului și de sigur nici un croat nu s'ar fi dus la circ care a preferit să stea acasă.

Simbolul mișcării de boicot este — analog floarei de lelea pentru unguri — floarea de tei. Insemnele cu această floare se vând în mare număr, iar banii încasați se vor întrebuintă pentru școalele croate din Istria.

Rezistența pasivă.

Banul a oferit profesorului universitar Spevec postul de șef de secție (cea mai mare demnitate după ban). Spevec a declarat însă că refuză.

Toate ziarele croate scriu cu patimă și ură împotriva Ungariei și a ungurilor. Ele toate fac apel la popor să organizeze rezistența pasivă față cu noul ban. Tot prin ziare se vestește că deputații vor face în camera ungară obstrucție pe vieață și pe moarte.

Pedepsirea trădătorului.

În vremea din urmă, delegatul croat episcopul Drohobeczky a arătat o atitudine nedemnă. El a căutat mereu să pacteze cu guvernul unguresc, chiar după ce era evident că acesta nu va ceda nici decum. Această conduită îndoielnică a episcopului a

via Appia și așa de gros a fost stratul ce s'a așezat peste edificiul roman că a trebuit un lung șir de sute de ani până să renască o a doua Romă. Încet, încet a început o vieață sub dărâmturi, încet, încet Roma și-a câștigat un loc de frunte printre cetățile lumii, numai Palatinul, Forul Roman și via Appia au rămas așa de ruinate de sguduitura căderii imperiului, așa de învăliite în pulberea ruinelor că astăzi numai suvenirurile mai vin să reinvieze vieața de altădată.

Via Appia era cea mai populată; pe ea sute și sute de călători se îndreptau spre Roma, mii și mii de promenori veneau din Roma ca să-și plimbe în această stradă de modă, măreția persoanei lor, scumpetea litierilor și a îmbrăcămintelor. Împăratul trecea cu toată curtea, cu sute de favoriși, cu sute de sclavi, cu sute de soldați; nobili romani își plimbau mândria rasei lor drapată în toga celebră, schimbând saluturi cu prietenii, ochiade cu frumoasele romane, zimbete cu admirabilele turtor femeilor; liberi și popor și sclavi treceau pe aci într'o confuzie de voci, în glumele ce se schimbau dela unul la altul, în uruitul roților carelor pe grosolanul pavagiu, într'o nesfârșită mișcare de vieață ce se scurgea mereu printre îndoitul șir de morminte după marginea stradei, sub cari dormeau pe veci cei ce nu mai împărțeau vieața.

De sub salcâmul, la umbra căruia m'am întins pe iarba rară ce crește pe marginea calei, vederea îmi este limitată într'un cerc strâmt în care câteva ruine mi-se arată sub o formă și mai bizară. Deasupra, printre frunzele salcâmului mici și fine ca niște hașuri, albastrul cerului par'că s'a de-

făcut pe deputații croați să-l excludă din coaliție.

Amintim că Drohobeczky nici nu este croat ci de origine rutenă din nordul Ungariei, și pedepsirea acestui renegeat a fost cât se poate de dreaptă și meritată.

Din România.

M. M. L. L. regele și regina în străinătate. Se crede că M. M. L. L. regele și regina vor pleca între 20—24 Iulie în străinătate.

La ducere Maj. Sa regele va merge pentru două zile la Ischl spre a face o vizită împăratului Franz Iosef.

Concentrările pentru manevrele de toamnă. Generalul Averescu, ministrul de războiu a dat un ordin cu privire la concentrările ce se vor face în vederea manevrelor de toamnă.

Concentrările vor avea loc în luna Septemvrie și vor dura 15 zile pentru toate armele și toate serviciile.

Comandamentele corpurilor de armată vor hotărâ epocile de concentrare pentru fiecare divizie.

Trupele de infanterie vor forma regimente de trei batalioane, ale căror companii vor avea un efectiv de câte 137 oameni.

În acest scop vor chema sub arme oamenii cu instrucția completă din contingentele 1903, 1904 și 1905 cu schimbul.

Batalioanele de vânători vor avea efectivul de pace.

Regimentele de cavalerie vor avea câte 4 escadroane, cu 124 oameni pe escadron. Vor concentra contingentele 1905 și 1906 cu schimbul.

Regimentele de călărași și roșiori permanente vor concentra și contingentele 1905 și 1906 cu schimbul din escadroanele de depozit.

Regimentele de artilerie divizionare vor fi formate din câte 4 baterii.

Regimentul 1 artilerie de corp va fi format din 4 baterii montate și o baterie de obuziere.

Regimentul 2, 3 și 4 vor fi formate din câte 4 baterii montate, o baterie de obuziere și una călărășă.

Divizionul diviziei IX va fi format din 4 baterii montate.

Regimentele de artilerie de cetate vor concentra contingentele 1900 și 1902 din concedii, întregi.

părtat mai mult de pământ într-o înălțime amețitoare și într-o splendore orbitoare de lumină. Prin iarba rară un nebunatic vânt trece ușor, îmi mângâie fața înfierbântată, se joacă cu firele de iarbă cari se pleacă salutându-l, se repede la macul de acolo ce mirat să uită la mine cu ochiul și de foc, îl scutură trezându-l din uimire și când macul readus la realitate zimbește dând din cap într-o parte și în altă cu un gest de dojană blândă cași cum i-ar zice »nu te mai astâmperi strengarule«, el, neastâmpăratul și răsfățatul vânt fugă răzând, se ridică în sus și pătrunzând prin foile fine ale salcâmului le mișcă pe toate făcându-le să cânte ca un murmur îndepărtat de ape. Roma, Iunie 1907.

Din glumele lui Mark Twain. Mark Twain povestește următoarea anecdotă:

Primii coloni englezi cari au venit să civilizeze America aveau ceva comun cu primii coloni romani, cari nu prea erau toți oameni recomandabili. Astfel Mark Twain care știe de această istorie, nu ține ca să audă pe compatrioții săi celebrând noblețea originii lor.

Într-o zi, câțiva dintre ei se lăudau în prezența sa că aparțin familiei celei mai aristocratice.

Acesta descindea din cutare baron, acela din cutare prinț. Singur Mark Twain păstra tăcerea. Totuși parcă frământa ceva în capul său.

— D-voastră nu aveți un arbore genealogic? Îl întrebă unul din ei.

— Da, zise Mark Twain sunt gata de a-l desemna...

Și arată desenul unui arbore de care se balausau spânzurații...

Regimentele de geniu vor avea efectivul de pace.

Companiile sanitare și de subsistență vor concentra contingentele 1900 și 1902 întregi.

Regimentele de infanterie vor concentra dintre ofițerii de rezervă cari au primit prima de echipare, atâți câți vor fi necesari, pentruca fiecare companie să aibă câte trei ofițeri, începând cu ofițerii cari au fost scutiți în primăvara aceasta.

Celelalte arme și servicii nu vor chema ofițeri de rezervă.

Gardele, în timpul concentrărilor, vor fi făcute de trupele cu schimbul din infanterie, contingentele 1905 și 1906.

În corpul II de armată căruia i-se vor alătura regimentele de roșiori și bateriile călărășe, divizia III-a din Târgoviște, comandată de generalul Cica, va lupta, în contra diviziei a IX-a din Constanța, comandată fiind de dl general I. Culcer. Divizia IV-a, comandată de dl general Angelescu, va face manevre de brigade mixte contra brigade mixte.

Concediile ministrilor. D-nii Dimitrie Sturdza președintele consiliului de miniștri, Emil Costinescu, ministrul de finanțe și Vasile Mortzun, ministrul lucrărilor publice, vor lua concediu cu începere dela 4 Iulie st. v. Cei trei miniștri vor părăsi probabil țara Marți seara și se vor duce tustrei la Karlsbad.

În timpul absenței dlui D. Sturdza, interimatul președenției consiliului îl va avea dl Spiru Haret, ministrul instrucției publice.

Dl Ionel Brătianu va ține interimatul ministrului afacerilor străine și dl Toma Stelian pe al lucrările publice.

O frumoasă ceremonie a avut loc la Giurgiu cu prilejul inaugurării monumentului ridicat în amintirea nenorocitului locotenent Ioan Nițulescu, care în luna Martie a căzut jertfă răscoalei țărănești din Stănești. La 9 1/2 dimineața s'a făcut o slujbă la biserica Sf. Treime în prezența dl-ilor I. Ghica, prefect, Parthenescu, primar și tot corpul ofițeresc al garnizoanei.

După rugăciuni, toată asistența s'a dus la înțirimitul Sf. Treime unde valorosul ofițer este înmormântat.

De asupra mormântului se ridică monumentul executat prin sculptorul Petrescu: el închipuește pe un medalion portretul locotenentului Nițulescu. Jos se află următoarea inscripție: »În amintirea bravului locotenent din compania 1, a regimentului 5 Vlașca, mort pe câmpul de onoare în timpul răscoalelor țărănești, la Stănești, în Martie 1907.«

Discursuri au fost roșite de asupra groapei prin părintele Marin Popescu, preotul garnizoanei prin părintele Grindeanu din Gîrlui, socrul defunctului.

Greva dela Galați. Deoarece unele ziare continuă să dea știri fantaziste în privința grevei din Galați, repetăm.

1) N'a fost în Galați nici un minut grevă generală. Dela proclamarea ei și până Sâmbătă, data reîntrării tuturor în lucru, proporția greviștilor a fost 1/4 greviști și 3/4 în lucru.

2) Nu s'au făcut nici un fel de tratative, Duminică, cu dr. Rakowski și acoliții lui, fiindcă nu era nevoie să se trateze deoarece grevă generală n'a fost, cei 1/4 dintre lucrătorii cari au fost în grevă luaseră lucrul toți, de Sâmbătă, și de o grevă generală nu mai putea fi vorba.

S'au primit la prefectură în audiență câțiva lucrători și d-nii dr. Rakowski, Cocea și Socor, cum se primesc zilnic toți acei cari cer audiență.

Nu au fost însă nici un fel de tratative cu ei și toată convorbirea publicată de »Universul«, »Dimineața« și »Adevărul« este de domeniul fantaziei. (»Voința Națională«).

In chestia manuscrisului lui G. Popovici.

În chestia manuscrisului rămas dela Gheorghe Popovici și care tratează despre dreptul vechiu și istoria sa, un cetitor ne adresează următoarele rânduri:

Domnule Director,

Bine faceți că amintiți despre existența unui manuscris care cuprinde opera vieții lui Gheor-

ghe Popovici care n'a fost numai un spirit de elită și un mare patriot, dar și un ager și pătrunzător cercetător al trecutului nostru sub toate formele sale.

Cu aceasta ați făcut o îmbucurătoare destăinuire, căci prea puțini știau că Gheorghe Popovici a lăsat după el o lucrare, și încă una monumentală, și este o bucurie de a afla un asemenea lucru.

Cred însă că dacă a rămas un manuscris, nu trebuie să vă alarmați asupra soartei sale, și că va ieși la iveală fără de nici o somațiune specială, căci nu pot admite că persoana în posesiunea căreia se află actualmente, ar putea avea suprema impietate, atât către cel dispărut dintre noi în mod atât de prematur, cât și către știința română, să nu dea la iveală această scumpă moștenire literară. Un cititor.

Avem de răspuns un singur lucru la observațiile din scrisoarea de mai sus.

Nici noi nu ne îndoim un singur moment că într-o bună zi manuscrisul în chestiune va vedea lumina zilei.

Ceeace n'am vrea însă și vom ști să împiedicăm cu orice preț, este ca lucrarea să apară sub o altă iscălitură, dupăce vor mai trece câțiva ani și se va fi uitat în curând uitătoarea noastră țară că a fost odată un Gheorghe Popovici, care împins fiind cu tot dinadinsul la desnađejde și a curmat vieța și a lăsat după el o lucrare fundamentală pentru istoria dreptului român.

Asemenea isprăvi, care reprezintă cel mai odios gen de piraterie literară s'au mai întâmplat, și ținta noastră este tocmai să zădărniciim în cazul de față o astfel de întreprindere.

Așadar, încă odată am ridicat chestia, atât pentruca să se aducă decedatului cuvenitul omagiu, publicându-i-se lucrarea cât și pentruca să se publice sub numele său.

Și fiindcă am revenit, să repetăm întrebarea: Unde e manuscrisul?

La cine? (»Prezentul«).

Cuvântarea dlui Kalinderu la institutul Oteteleşeanu.

În zilele de 23 și 24 Iunie a. c. s'au ținut examenenele la institutul de feie Ioan Oteteleşeanu dela Măgurele.

Au asistat d-nii: Haret, ministru cultelor, A. Saligny președintele Academiei române, I. Kalinderu și d-na Emilia Stroie Popescu, din partea ministrului instrucției publice.

În ziua din urmă a avut loc încheierea anului școlar prin o producțiune a elevelor.

Asemenea eleva Elena Lazar din clasa VI a roșit o cuvântare de mulțumire M. Sa Regelui, înaltul protector al institutului, distinșelor persoane cari au asistat la examene, și îndeosebi dlui I. Kalinderu, care a fondat această școală și urmează să se intereseze de cursul ei și de eleve. Apoi dl director Slavici a arătat educațiunea ce s'a dat fetelor și speranțele ce se pun într'ânsele, de a fi în viață model de femei muncitoare, luminate și binefăcătoare.

În urmă dl Ioan Kalinderu, a ținut acest discurs:

Scumpe eleve,

Viu totdeauna cu plăcere în mijlocul vostru. Bucuria mea e mai mare la examene, sau în ziua în care se sfârșesc, pentrucă pot să prețuiesc progresul ce ați făcut.

Sunt foarte mulțumit că răspunsurile voastre au fost satisfăcătoare, ca și obiectele ce ați lucrat, sub conducerea d-nei directoare Slavici, dlui director Slavici și a corpului profesoral. Asemenea vă mulțumesc pentru sârguința ce ați pus în acest an la studii și lucrări.

Progresul vostru e un prinos de recunoștință pentru mult regretatul binefăcător, pentru M. Sa Regele, înaltul patron al institutului, ca și pentru Academie și toți aceia cari se ostensesc pentru voi, în frunte cu mult respectatul și veneratul domn Sturdza, care de un lung șir de ani închină munca și mintea sa Academiei și instituțiilor ei. Cum însă scopul școlii e mult mai întins și folositor patriei, recunoștința noastră rămâne să se desăvârșească de acum înainte, mai mult sau mai puțin, după stăruința ce veți pune fiecare într-o aplicarea cunoștințelor ce ați primit. În această privință mă adresez în special vouă,

care isprăviți cursurile și vă înapoiați la căminele părintești.

Timp de 6 ani, cât ați stat în institut, v'ați pătruns fără îndoială de viitoarea voastră datorie și desigur că veți căuta să răspândiți lumina, munca și ordinea în familia voastră, în cercul, satul sau orașul în care veți trăi.

Cu bunăvoință veți putea face mult bine, căci ați primit o educație care vă permite nu numai să știți cum să vă purtați, pentru a servi ca pildă, ci și cum să lucrați pentru a învinge greutățile și a stăpîni răul acolo unde îl veți întâlni. Asemenea v'ați putut încredința că în definitiv o pornire bună sau rea, e mai mult un obicei, o a doua natură, sau »de zece ori mai tare decât natura« cum a zis ducele de Wellington. Nu e însă mai puțin adevărat, că o deprindere se poate și desface, dacă cel care încearcă o cunoaște bine și întrebuițează mijloace potrivite.

Se mai cer și alte calități: în primul rând inițiativă și o voință tare. Apoi pătrundere pentru a ști să prindeți toate împrejurările care pot fi de folos, și a nu slăbi acțiunea, până ce prefacerea n'a prins adânc în locul celei dinainte. Odată ajunse aci, trebuie apoi să urmați a stimula noua direcțiune, căci orice calitate, orice tendință, se stinge dacă nu e neîncetat în acțiune.

În sfârșit vă mai povățuiesc ca în tot ce veți face să întrebuițați cât mai mult exemplele. Voi înșivă să fiți o pildă vie, neuitând niciodată maxima filosofului român: »exemplele mișcă mai tare decât vorbele«. Asemenea să vă folosiți de orice împrejurare ce vă oferă viața, pentru a face binele, căci un sfat, un exemplu dat la timp prinde mai ușor.

Implinindu-vă în acest chip datoria, lucrați în interesul vostru propriu.

În institut v'ați însușit multe deprinderi bune. Ele vor fi însă după cum zisei, cu atât mai trainice și mai folositoare, cu cât le veți practica mai mult. Prin practica lor câștigați o mai mare siguranță și o libertate de cugetare care vă va permite să vă îndreptați mintea și asupra altor chestiuni.

În sfârșit spiritul, care e continuu ocupat, câștigă în viociune, ca și munca care întreține corpul și-l face mai sprinten, mai rezistent.

Incredințat că fiecare din voi, care absolviți în acest an, e pătrunsă de datoria de a fi folositoare semenelor, îmi fac o plăcere a vă oferi câte o rochie ca amintire. Iar vouă, care mai rămâneți, vă doresc petrecere frumoasă în vacanță, pentru ca la toamnă să puteți reincepe studiul cu puteri înviorate.

Să trăiți, scumpe copile!

Afaceri culturale.

»Astra« în Sălagiu și Sătmar.

Apropiindu-se adunarea generală a »Astrei«, despărțămintele ei se grăbesc a convoca pe membrii la adunările lor generale. Așa și despărțămintele din Sătmar și Sălagiu desfășură o activitate laudabilă și atât de folositoare în acele ținuturi.

Secțiunea (despărțământul) Sătmar-Ugocia invită pe membri ei la o adunare generală ce se va ține în comuna Mocira. Convocarea este iscălită de domni Gheorghe Șuta director și dr. Vasile Lucaciu, secretar. În programul adunării aflăm între alte puncte și o dizertațiune pentru popor și alegerea unui nou comitet.

Despre despărțământul Șimleu aflăm din »Gazeta de Duminecă« din Șimleu că secretarul secțiunii, dl dr. C. Meseșianu invită pe bibliotecarii dela bibliotecile pentru popor să-și prezinte rapoartele. Din această invitație aflăm că astfel de biblioteci se găsesc în următoarele comune din secțiune: Giorocuta, Bârsăul-de-sus, Babta, Oarța-de-sus, Oarța-de-jos, Dersida, Chiesd, Buciumi și Supurul-de-sus. Dorim ca aceste biblioteci să aducă roade bune în sinul poporului pentru care sunt făcute.

De asemenea ne bucurăm că în despărțământul Tășnad al »Astrei« se va ține prima adunare generală. Înainte cu Dumnezeu!

Lucruri triste în Caransebeș.

Vorbind despre despărțământul »Astrei«, »Re-nașterea« zugrăvește stările din Caransebeș astfel:

Un oraș curat românesc. Atâta inteligență românească nu are nici un oraș din patrie. Ținutul întreg românesc. Și câți membri are Asociațiunea în acest despărțământ? 41, zi patruzeci și unu. Acest număr îl reprezintă Caransebeșul și jurul. Adecă sincer vorbind o rușine fără păreche.

Avem o mulțime de tineri. Viitorul și speranța națiunii! Unde sunt aceștia? Ce fac ei pentru poporul, care-i susține?

Ori cred acești domni, că a se preumbla pe strade în haine elegante — și poate neplătite — înmănușați și parfumați, și a porunci noaptea prin cafenele țiganilor, să zică și una românească — e de ajuns? Oare n'are drept poporul român să pretindă mai mult dela ei?

Nu ni-se vor deshide odată ochii, să vedem ce fac popoarele din jurul nostru? Dela maghiari am putea învăța iubire de neam, și a ține morțiș la ce e al nostru. Am putea învăța că atunci, când e vorba de o chestie de interes general, — atunci să călcăm peste toate considerațiunile, să uităm toate mizeriile zilnice și umăr la umăr să luptăm nu de dragul unuia sau altuia, ci de dragul binelui obștesc.

Să lăsăm la o parte gusturile și pornirile aristocratice, căci nu suntem conți nici principii, ci suntem fii din opincă.

Din străinătate.

Conferența de pace dela Haga. Un membru englez al conferenței de pace dela Haga s'a exprimat într'un mod disprețuitor asupra activității de până acum a conferenței de pace, în cari înainte cu câteva luni se spusese așa mari speranțe. Într'adevăr: Decisiunile aduse de conferență sunt de un caracter pur platonice.

Conflictul japon-american.

Am arătat că în jurul forturilor dela *Rosenrain* din Statele-Unite a fost surprins un spion japonez făcând fotografii și desemnuri. Din San-Diego, orașul apropiat de aceste forturi se anunță că un al doilea spion japonez a fost surprins făcând de asemenea desemnuri și fotografii.

Sub impresia acestor fapte, o mare agitație a pus stăpânire pe spiritele populației albe din San-Diego. Un număr însemnat de japonezi trăiesc în acele părți. Fiecare clipă se așteaptă o ciocnire între albi și japonezi. Japonezii s'au concentrat în oraș pentru a se apăra de un atac venit din partea albilor. Aceștia se pregătesc să facă manifestații împotriva japonezilor. Ziarele americane ridică acuze grave încontra lor, spunând că printre ei s'ar afla mulți ofițeri japonezi deghizați, cari spionează puterile armate ale Americii.

Rusia.

Teroriștii. În Varșovia alaltăseară mai mulți teroriști au intrat în casa bogătanului *Spirlein* din strada Malewkut. Ei îi cerură suma de 1000 de ruble. *Spirlein* refuză și se refugiază pe scară spre a ieși din casă. Teroriștii aruncară o bombă după el. Scara fu distrusă, ușile și geamurile se nimickeră, dar nimeni nu a fost rănit.

Un aghiotant sinucigaș. Aghiotantul guvernului general din Moscva, *Hörschellmann*, colonelul *Bers* dela gardă, ieri s'a împușcat pe bulevardul *Tverskoi*. Se bănuiește că motivul sinuciderei sale ar fi destăinuirile ziarului »Russi« despre asasinarea deputatului *Jollos*. Autorul mo-

ral al acestui asasinat ar fi după numitul ziar aghiotantul sinucigaș.

Japonia.

Corea contra Japoniei. Între Japonia și provincia cucerită Coreea s'a ivit deja un conflict. Din Söul, capitala Coreei se anunță, că între marchizul *Ito*, loctiitorul *Mikado*-ului și între împăratul corean sunt divergențe. Împăratul s'a închis în palat nevoind să știe nimic de afacerile țarei și a trimis vorbă ministrilor, să facă ce voiesc. Probabil, că împăratul de Coreea își va da dimisia.

Chestia marocană.

Răscoala Raisuli. Victoria reportată din partea trupelor sultanului asupra trupelor pretendentului Raisuli a făcut o impresie bună în populație. Probabil că Raisuli va fi nevoit să cedeze definitiv.

Franța și Italia.

Monumentul lui Garibaldi la Paris. Sâmbăta trecută a fost desvălit monumentul lui Garibaldi la Paris. Au luat parte la serbare președintele *Fallieres*, primul-ministru *Clemenceau*, ministrii *Pichon* și *Piquart* și un public numărös. Dintre vorbirile rostite e îndeosebi de mare însemnătate vorbirea ministrului de războiu *Pichon* la monumentul lui Garibaldi. Ministrul francez s'a exprimat în cei mai călduroși termini asupra Italiei și a marelui ei general Giuseppe Garibaldi, eroul libertății. Iată în câteva cuvinte discursul rostit de *Pichon*: »Intreaga Franță și Italia serbătorească ziua înfrățirii în momentele acestei la statua eroului Garibaldi.

Manifestația de azi dă ocazie celor două țări-surori să-și arate simpatiile călduroase una față de alta. Noi, francezii suntem amicii poporului, a cărui libertate a răsărit pe câmpiile de bătălie îmbibate și în sânge frățesc francez. Și noi trăim în dorința ideală a trăi în cea mai deplină solidaritate cu frații noștri italieni și a păzi pacea internațională«.

Sunt, afară de vorbirea ministrului *Pichon*, de remarcat discursurile ambasadorului Italiei *Aliotti*, dar îndeosebi și discursul ginerei lui Garibaldi, a generalului italian *Cauzio*; toate discursurile asigurau că între Franța și Italia există legăturile celei mai strânse prietenii.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 15 Iulie n. 1907.

— **Mișelii contra României.** Ziarele ungurești de ieri publicau toate știri despre pretinse *turburări grave* în Galați, *ciocniri sângeroase* între soldați și greviști, și, — ceva mai grav — *expulzarea mai multor unguri*, implicați în mișcarea socialistă d'acolo. În sfârșit lucruri așa grozave nu erau aceste, căci greve și mișcări de muncitori se petrec acum în toate părțile, totuși cunoscând noi bunăvoința cu care presa ungurească tratează chestiile românești am primit și știrea aceasta cu cuvenită rezervă. Și rezerva aceasta ni-a cruțat și în cazul de față o... desmintire, pe care

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietar: **Loser János, Budapest.**

trebuie s'o dăm unei calomnii, căci știrile de sus nu erau decât calomnii, cari se debitează în vremea din urmă des la adresa României. Ziarele ce ne sosesc din București iau cu indignare act despre știrile de sus apărute întâiu în ziarul ovreesc »Neue Freue Presse«, care de un timp încoace este mijlocitorul tuturor minciunilor și invectivelor la adresa României în presa străină. Din »Neue Freue Presse« știrile acestea își fac ocolul întâiu în presa fraților noștri unguri. Ei sunt cei dintâi prietini cari compătimească cu nenorocirile multe și grozave câte se descarcă mereu asupra României. Ne aducem aminte, că și pe vremea răzcoalelor, ei ne țineau mai bine în curent cu cele mai înfricoșate vești, cari abia poate în a zecea parte erau adevărate, ei le publicau însă, probabil pentru a ne conșela și liniști pe noi. Așa și ieri au profitat cu aviditate de ticăloșia perciunatului din Viena și și-au umplut coloanele cu »anarhia ce stăpânește în România«.

Nu vă mai credem, perciunaților!

— **Prigonirile.** Răsfoind ultimul număr al »Tribunei« mi-a bătut la ochi imediat numărul mare al prigonirilor contra noastră. La Beiuș ni-s'au făcut cele mai mari nedreptăți, învățătorii noștri din Bihor sunt suspendați unul după altul și li-se retrage ajutorul de stat; examenele pedagogiei noastre din Caransebeș au fost suspendate, fiindcă școala nu se închină înaintea pretențiilor șoviniste; două dame române venerate, mama și soția deputatului Vlad au fost împrocuate pentru »agitație«, iar din Bănat ne vine știrea celor mai revoltătoare brutalități jandarmerești...

Intr'un singur număr al ziarului nostru am înregistrat deci nu mai puțin decât 5 cazuri de prigoniri împotriva noastră.

— **In vilegiatură.** P. S. Sa Episcopul *Demetriu Radu* petrece lunile de vară la Stâna de vale (lângă Beiuș.) — P. S. Sa episcopul *Iosif Hossu* a plecat la Marienbad.

Adunarea generală a Asociațiunii după cum aflăm din »Revista Bistriței« se va ține în Bistrița în zilele de 21 și 22 Septemvrie.

În Bistrița s'a și constituit deja un comitet însărcinat cu organizarea serbărilor, ce se vor da cu acest prilej. Acest comitet a hotărât să invite pe dl Zaharie Bărsan cu trupa sa să deie în seara primă o reprezentare teatrală, iar în seara a doua se va da un concert, cu concursul Reuniunii de cântări din Bistrița și două dintre cântărețele noastre artiste.

— **Meseriașii noștri** din Arad își dau toate silințele a întemeia o societate de cântări, un cor. Am anunțat în n-rul nostru de Vineri că Duminecă se constituie acest cor, iar în »Socialele« din n-rul apărut Sâmbătă am arătat cât de bine ar face inteligența, dacă ar sprigini, măcar moralicește, această frumoasă silință a meseriașilor noștri. Deși am anunțat deci *de două ori* constituirea corului și am făcut apel la inteligență, totuși afară de doi-trei intelectuali, publicul nostru aradan nu a ținut să spriginească o mișcare atât de sănătoasă. Facem încă odată apel la inteligența din Arad să

arate mai multă simpatie meseriașilor noștri și să le dea tot spriginul moral. Mâne, Marți, seara la 8 ore meseriași țin o nouă întrunire în »Casa Națională«, la care, după cum suntem informați, vor participa mai mulți membri ai inteligenței din Arad. — Meseriașilor le strigăm: înainte!

— **Jurământul învățătorilor din Cluj.** »Elöre« din Cluj scrie că la depunerea jurământului pe constituție și patrie numai doi învățători români ar fi fost față și acuză pe părintele dr. Dăianu pentru că, deși invitat fiind a lipsit dela acest act. Ziarul șovinist, firește îl atacă cu violență pe dânsul și se indignează de toată »horda antipatriotică« a învățătorimii românești. Pentru ce nu ni-se face mâna pumn? exclamă ziarul. Dar nu înțelegem nici noi, pentru ce? Am dorit să o vedem odată și noi încheștată pumn aici acasă la noi, nu în cameră!

— **Din dieceza gr. cat. din Orade.** Celim în »Unirea«: Dr. Florian Stan, canonic, a fost numit rector al seminarului de băieți, — Ioan Butean, canonic, de director la preparandie, — Vasile Dumbravă, profesor, de director al gimnaziului dela Beiuș, — Corneliu Szabó, candidat de profesor e numit de profesor la preparandie, în locul lui Leontin Panovici, care s'a depărtat spre a-și sfârși studiile universitare. — O veste îmbucurătoare mai aflăm dela Orade, anume că în locul edificiului nepotrivit pentru preparandie, se zidește un edificiu nou.

— **Alegere.** Ni-se scrie: În 12 I. c. a fost a-gere de învățător în frunțașă comună Gurbediu. Dintre 6 recurenți majoritatea absolută a voturilor a întrunit-o George Mătea, inv. în Coașd, care a fost declarat de ales.

— **Incheierea anului școlar la școlile secundare române din Brașov** — scrie »Oaz. Trans.« s'a făcut Vineri cu solemnitatea obișnuită. După oficierea serviciului divin în biserica sf. Nicolae un public numeros și ales s'a întrunit în sala festivă a gimnaziului, unde după cântarea unei frumoase rugăciuni de către corul elevilor sub conducerea dlui profesor G. Dima, dl director V. Onițiu a rostit discursul de încheiere. După discursul dlui Onițiu, care a fost călduros aplaudat de cei prezenți, corul elevilor a cântat din nou două compoziții frumoase, cari s'au distins prin o executare și lucrare admirabilă. Dirigentul și coriștii au fost distinși cu bogate aplauze. În urmă a luat cuvântul părintele dr. V. Saftu, care relevează cu satisfacțiune progresele din an în an tot mai frumoase ale școlilor secundare române, invită pe profesori să cultive în munca lor anevoioasă pentru luminarea elevilor, dragostea frățască, baza de căpetenie a oricărui progres adevărat, îndeamnă pe elevi să țină cu sfințenie la biserica și școala românească și laudă pe elevii cari s'au distins în studii.

A urmat apoi premiarea elevilor prin cărți folositoare. Au fost premiați pentru progres în studii din cl. I. gimnazială elevii Lucian Blaga, Octavian Giurgiu și Gh. Popa, din cl. II gimn. Octavian Pușcariu, Teodor Sălăgean și Gheorge Sglimbea, din cl. III gimn. Dumitru Birț, Horia Giurgiu și Gheorge Clinciu, din cl. IV gimn. Ioan Pleșa, din cl. I reală Ioan Moarcăș, Pantelimon Dobrea și Const. Bohălțian și din cl. IV reală Vasile Voicu. Premiul moralității din fondul premiilor jubilarie înființat de dl A. Bărsanu s'a acordat elevului Vasile Tampa din cl. VII gimn. Din fundațiunea d-nei B. St. Blebea au fost premiați pentru progres în muzică elevii Ogea N. și Birț D.

După aceasta frumoasa serbare s'a încheiat.

— **La examenul de maturitate dela gimnazul din Năsăud** au reușit cu eminentă: A. Ungur, Valeriu Candale, Victor Coșbuc, L. Onea; cu bun: Pentru Cheresteș, Oct. Mărcuș, Sever

Mureșian, Ana Șimon, Laura Seni; cu suficient: Ier. Anisiu, Al. Boboia, Aur. Bodea, I. Cheresteș Val. Ciurdărean, I. Filip, T. Lazar, Fl. Matei, M. Mendel, Silviu Popa, Gavril Puica, Emil Seni, V. Zinveliu, Val. Boca, I. Buta, Aurel Monda. Repetesc examenul din 1 studiu 5, din mai multe 1 student.

— **Pentru primirea la cursul teologic al seminariului arhidiecezan din Sibiu** sunt a se înainta rugărilor până la 1/14 August 1907. Dela concurenți se cere a se alătura la cerere cartea de botez, testimoniul de maturitate și un testimoniu medical despre starea sanitară. Pentru primirea în cursul I de pedagogie sunt a se înainta cererile de asemenea până la 1/14 August a. c.

— **Se închid cârciumele!** Ni se scrie: În urma unui ordin al preturii din Mediaș (pentru întreg cercul) în comunele *Buia* și *Călvasăr* (pe cât știu eu, se poate însă că și în altele), comitetele comunale au adus hotărârea, ca de Sâmbătă seara până Luni dimineața cârciumele să fie închise fără întrerupere. Asemenea atât în sărbătorile noastre, cât și în cele gregoriane, această hotărâre are valoare. Cârcimarii — jidani toți dearândul — sunt năcăjiți rău și au cercat să sfătuiască pe membri comitetelor să voteze contra propunerii acesteia, dând unora dintre frunțași chiar și beuturi în mod gratuit. Dar zadarnic. Hotărârea va lua ființă îndată după trecerea alor 15 zile. gg.

— **Petkow ucigătorul prim-ministrului bulgar** Petrow a fost osândit de tribunalul de războiu la moarte prin ștreang. Principele Ferdinand a aprobat sentința și astfel azi a fost executat.

— **Duel între șoviniști.** Am amintit despre scena clasică între doi șoviniști, mântuitori ai patriei: deputatul *Olay* și șeful de stenografi perciunatul *Fenyvessy*, cari s'au injurat în cameră ca la gura cortului. A intrat și puțin antisemitism între heghemonii noștri, cari de altfel trăiesc bine cu jidani. *Olay* a strigat spre *Fenyvessy* în plină cameră: »Ce vrea jidanul acesta puturos?« *Fenyvessy* a plecat din Budapesta. Fiul său, *József* a provocat în locul tatălui său pe *Olay*. Condițiunile au fost foarte grele. Sfârșitul comediei a fost, că ori cât de urechiat ar fi fost »*Fenyvessy junior*« *Olay* l-a mai ciopârțit puțin: i-a tăiat o bucată zdravănă din ureche.

— **Baccarat.** Încă o tragedie a acestui joc de cărți se vestește din Budapesta. Dr. Reich Kálmán, un avocat abia de 30 de ani era un om cu o situație socială respectată cu o cancelarie de avocat bună și cu 40.000 de fl. avere. Dar patima teribilă a jocului de cărți îl prinse ca într'un vârtej. În vreme scurtă își tocă toată averea și neglijându-și advocatura, se ruină cu desăvârșire. Cu ultimul rest din avere prefăcându-și averea în bani, el a fugit în America. Cazul lui stârnește multă senzație.

— **Expediția Wellmann.** Am amintit de repetite-ori despre expediția la polul-Nord a americanului *Wellmann*, care, cu toate că are un exemplu înfricoșător în nenorocita expediție cu balonul francezului *Andréa*, totuși încearcă a face periculosul drum. Din Bergen se anunță, că preparativele expediției *Wellmann* sunt terminate și îndrăznețul aeronaut va încerca drumul *cu balonul* la polul-Nord. Înainte de plecare, *Wellman* așteaptă sosirea fiiceilor sale din America, de cari se va despărți.

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebru: Cu inima întristată anunțăm tuturor rude-niilor și cunoscuților, cumcă iubita noastră mamă și soră *văd. Elisabeta Pestean* născ. *Grozăvescu*, după un morb greu și îndelungat, astăzi la orele 12 ziua a adormit în Domnul, în al 53-lea an al etății. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor depune spre odihnă veșnică în cimitirul gr.-or. din Lugoj. Luni în 15 Iulie n. la orele 9 a. m. Odihnească în pace și eternă să-i fie amintirea. Făgeț, 13 Iulie 1907. Titu Pestean, ca fiu. Persida Arjoca n. *Grozăvescu*, Dobrița Cimponeeriu n. *Grozăvescu* surori.

La boala »VÂNĂ de AUR«, diabetă și intestine indispensabil pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebunțeze medicamentul »ZERO«, căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare. — Impiedecă ori-ce infecție și zgâriere.

ZERO

La întrebunțare e mai ieftin decât hârtia. Ori unde se poate căpăta.

»ZERO« e fabricament de vată, brevetat.

BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87-52.

Telefon 87-52

— Aduc la cunoștință, mult on. public, că am deschis birtul „888”. Bucătărie foarte gustoasă, burgheză maghiară. Vinuri curate proprii. Bere de curte dela prima societate maghiară pe acții, pentru bere. Un păhar 16 fileri, păhar mare 24 fileri. Rugând părtinirea mult on. public, rămân cu stimă **Répássy Pál.**

— Nu mai e păr cărunț. »TINCTOL« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunț de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă, blondă închis, brunetă sau neagră.

»TINCTOL« este un preparat absolut nesticăcios, constă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptână părul și culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comande se roagă indicarea culorii cerute. Prețul unei sticle cu descrierea folosirii în 4 limbi este 3 coroane.

Se capătă la fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Pancsova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utca.

— Medicină sigură contra officei. Durere, boala aceasta tot seceră încă multe mii de vieți; humanismul idică palate, medicul face medicină, dar toate nu sunt sigure. Multele scrisori de mulțumită și recunoștință dovedesc, că Ciorba Castilio (Castilio fenyő szörp) de fag a lui Kun István e pe cale bună, nimicind rând pe rând în multe cazuri. Se poate comanda la Kun István, apotecar, în Hajduszóvát.

— Teatru electric. Pe strada Boczkó, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric alui Winkler. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu Grand Prix. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinaria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentații zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Deși acuma sunt căldurile mari teatrul nostru totuși este răcoros și plăcut.

Tablouri curate fără oscilare. — Cele mai noi fotografii ale Europei.

Insăși viața lucrează pe pânză. Program cu caracter exclusiv familiar.

Reprezentația se va ținea și în timp de ploaie. Repertuar bogat. Duminica dela 3 oare după prânz până la oarele 11 noaptea. În celelalte zile se încep reprezentațiile dela orele 8 și 9 seara

Prețurile: locul I: 60 fil., locul II: 40 fil., locul III: 20 fil.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

Solicită cu părtinire on. public cu distinsă stimă **Winkler Lambert**, proprietar.

— Kerpel Izsó din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundent asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cancelarie, cele mai nouă bucăți musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

La Caransebeș!

- Unde-ți duci copilul la liceu?
- La Caransebeș.
- Pentruce?
- Dacă Burdea fără liceu a ajuns consilier de curte, ce-o să iasă băiatul meu dacă face liceul lui Burdea?

Ultime informațiuni.

Turburări sângeroase la o adunare socialistă din Budapesta.

Ieri socialiștii creștini voiau să țină o întrunire într'o grădină publică din Józsefváros. Abia că s'a constituit însă adunarea, un grup de socialdemocrați care s'a furișat în grădină a izbucnit în zbierături, iar mai târziu a început să arunce cu pietri asupra pedestalului prezidial. S'a produs o încăierare colosală în grădină. Poliția a disol-

vat imediat adunarea și a purces la evacuarea grădinei cu baioneta. S'au făcut nenumărate răni. În învălmășeală a fost grav rănit și un polițist. S'au făcut mai multe arestări.

Felurimi.

Ce mănâncă un om într'o viață întreagă. Sunt oameni, cari de multeori nu au cu ce să și petreacă vremea și atunci fac câte socoteli toate. Așa un învățat neavând ce lucra, s'a pus să socotească, că oare cât mănâncă un om într'o viață întreagă? Și a aflat că un om, care nu e tare mănăcios, adică are un apetit mijlociu, dar stomac sănătos, care trăește 70 de ani, în cei 70 de ani mănâncă 25.000 kgr. pâne, 18.000 kgr. carne, 40.000 kgr. legume, 3—400 duzine de ouă și bea 500 hect. de fluid (apă, beutură etc.) Toate aceste hrane laolaltă fac în preț suma de 50.000 franci.

Aceste sume arată destul de lămurit cât lucru dau gurii aceste mănăcări și beutări și mai cu seamă dinților, cari pe toate aceste trebuie să le macine și cât de tare trebuie să-i stea în interesul fiecărui om, pentru susținerea vieții și a sănătății de a și ținea gura și dinții în bună rânduială și mare curățenie.

Economie.

Adunarea constituantă a însoțirii băncilor române »Solidaritatea«.

»Asociațiunea băncilor române din patrie, »Solidaritatea«, precum comunică »Revista Economică« își ține adunarea constituantă, mâne la 16 Iulie crt. în Sibiu.

»Solidaritatea« precum se știe, este o asociație a băncilor noastre românești pentru ocrotirea reciprocă a intereselor materiale și morale.

Toți pașii trebuincioși — scrie »Rev. Econ.« — s'au făcut pentruca în adunarea din 16 I. c. societatea aceasta să se poată constitui, să se poată da statutelor societății text definitiv și să se poată alege direcțiunea și comitetul de supraveghiere, cari toate sunt prevăzute în convocarea făcută din partea dlui prezident al fondatorilor.

»Solidarității« i-s'a dat forma unei însoțiri în temeiul art. de lege XXXVII din 1875, fiindcă în împrejurările actuale aceasta este singura modalitate prin care băncile noastre se pot asocia pentru apărarea intereselor lor de tot felul, asociare a cărei necesitate nici-când nu s'a simțit mai mult decât acum.

Insoțirea aceasta are de bază principiul ajutorului reciproc. Fiecare bancă are să participe la acțiunea comună conform puterilor sale. Fiecare bancă poate deci să cumpere una sau mai multe cvote fundamentale. Dar este în interesul însoțirii și al băncilor în special ca cvotele să fie cât mai număroase, pentruca în acest caz activitatea ei să devină cât mai bogată în rezultate practice și binefăcătoare.

Să sperăm că și băncile cari până la adunarea de constituire nu au subscris cvote, se vor mai socoti și vor subscrie și ele, aducând fiecare jertfă după măsura puterii de care dispune, fără să rămână nici măcar una la o parte. A astfel de bancă, sigur, nu și-ar înțelege nici interesele ei și nici interesele generale ocrotite și promovate de către Asociațiunea băncilor.

Dorim cel mai deplin succes adunării generale de constituire a mult promițătoarei însoțiri »Solidaritatea« institutelor financiare românești.

Diracțiunea noului institut de credit și economii »Lăpușana«, care și-a început activitatea la 1 I. c. s'a compus astfel:

Vasile Muste protopop gr.-cat., Vasile Duma protopop gr.-ort., Ioan Oltean preot gr.-cat., Nicolae German preot gr.-or., Grigorie Popescu preot gr.-cat., Ioan Perhaita preot gr.-ort. și Antonie Gentea hotelist. Cei mai aleși oameni ai ținutului.

Ridicare de capital social. Institutul de credit și economii »Bistrițana«, scrie »Rev. Bistriței« în curând își va ridica capitalul social dela 80.000 cor. la 200.000 sau 240.000 cor. prin o nouă emisiune de acțiuni în număr de 600 sau 800.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta. 15 Iulie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10.95—10.96
Secară pe Oct. 1907	8.62—8.63
Ovăs pe Mai	7.84—7.85
Cucuruz pe Iulie 1907	6.02—6.03

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	10.97—10.98
Secară pe Oct. 1907	8.68—8.69
Ovăs pe Mai	7.90—7.91
Cucuruz pe Iulie 1907	6.68—6.69

BIBLIOGRAFIE.

Am primit la redacție »Anuarul XLIII. al gimnazului gr.-or. rom din Brașov și al școlii reale și școlilor centrale primare« pe anul școlar al 57-lea (1906—1907) publicat de Virgil Onișiu, director.

Vom reveni.

Cultura română, revistă de pedagogie, filozofie, științe și litere. Director: I. Găvănescul anul VI. nr. 8 cuprinsul:

I. Actualitatea: C. V. Praja: În chestia răscoalelor. O anchetă în seminarul Veniamin II. Pedagogie. Stefan Popescu: Incercări asupra metodei geografiei în cursul secundar. N. Mihăileanu Cerințele programului și cărțile noi de limba latină III. Filozofie, științe, litere I. Găvănescul: Evoluția ideii despre suflet. IV. Spiciuri de prin reviste.

Abonamentul 8 lei pe an (cu reduceri pentru corpul didactic) lași strada Toma Cozma 2.

»Cantorul bisericesc« opul dlui G. Bujigan învățator în Deliblat (Temes m.) încurând va ieși de sub tipar. Din acest op s'au scos până acuma 16 coale de tipar. Opul atât ca cuprins, cât și ca aranjare, e neîntrecut în literatura bisericească — la noi. Abonamente se mai primesc până la finea lui August, când opul va apărea complet.

Prețul opului broșat: 8 cor.; legat în pânză — bogat aurit 10 cor.; legătură luxoasă — în piele, 14 cor.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Românii din Bosnia și Hertegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române« în ședința din 11 Octombrie 1904. Adăugate și întregite de Isidor Ieșan.

Se poate căpăta cu prețul de 1 Cor. 50 fil.

Plus 10 fileri porto.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József, tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichia.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1906. 24 Iunie		ACTIV	1907. 16 Iunie 23 Iunie	
102732265	{ 72842265 Reserva metalică Aur . . . 79283897 29890000 " Trate Aur . . . 33595000 Argint și diverse monete Portofoliu Român și Străin *) Impr. contra ef. publice 10704000 " " " " " In cont curent 21200307 Fonduri publice Efectele fondului de rezervă " " " " " amortisirea imob. și material Imobili Mobilier și Mașini de Imprimerie Cheltueli de Administrație Depozite libere " " & provizoriu Compturi curniți Compturi de valori	113041707	112878897	
2017533		1562317	1512449	
65912305		89720502	85988362	
27467661		31228097	31904307	
11999876		11999840	11999840	
14896734		15871054	15871054	
2910324		3259121	3259121	
5767518		5877880	5877888	
603207		640450	640450	
889227		959891	966024	
81668582	102885184	103431834		
—	937000	989000		
—	7558597	11710883		
22447720	23283707	23089255		
339312952	408825347	410119364		
12000000	12000000	12000000		
21291642	22971453	2297453		
3158004	3404192	3404192		
217344910	264996490	265618500		
—	—	—		
1354490	1631028	1704385		
81668582	102885184	103431834		
—	937000	989000		
2495324	—	—		
339312952	408825347	410119364		

PASIV

Scomptul 5% *) Dobânda 5%

„Laboratoire Cosmétique Matilde“

Contra catharelor cele mai învechite a le **ofticeii**, mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio.

47 Klgr. cântărea de Dr. Gera Attila din Voloșanka, care din tuberculoasă s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

Alinã tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scui-parea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. In casuri de tot grave și pilulele „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

Pentru anemici, femei în galbănare, pe cari li doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, și cari consecvent li doare capul, slabilor cari doresc că se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui. Iată câteva:

On. Dni Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a-mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei lalte sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Dle! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestricăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ți delă-tari pistrui, petele de ficat, so întrebuințezi

CREMA-ALIFIA-SAPUNUL PUDRA MATILDE 1 coroană. 1 cor. 60 f. 80 fileri. 1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimitel

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclamá, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice „Laboratoire cosmétique MATILDE“ (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta) HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Correspondență din România se recere în limba franceză sau germană.

Loc deschis.

Mai fac și matrață de sârmă de oțel. Corespondență în limba maghiară, engleză, franceza și germană.

Când se înșală damele mai tare?

Dacă își comandă corsetele lor prin colportătoare!

Căci in casurile cele mai dese nu sunt bune Postiți și osteniți până la mine, unde se pregătesc ronziiile cele mai la modă și cele mai potrivite.

Corsete gata, îndreptătoare de talie, ce le vind în prețuri foarte ieftine.

Cer deplina încredere a prea stimatelor doamne

cu toată stima

PILCZ IRMA

pregătitoare de corsete

Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Se caută

In negoțul de bumbăcărie și băcănie a sub-semnatului se acceptează pe August a. c. un

Commis (calfă)

care cunoaște limbile române, germane și maghiare.

Reflectanții să-și alătore pe lângă ofertele lor și atestatul ulterior unde a mai servit.

Se preferă cei cari a mai lucrat în bransa aceasta. Nicolae Dușoiu, Brassó.

CIRCUUL

cel mai mare din continent

„Frații Villand“

a sosit

în 15 al lunii curente

seara la orele 8 și va da prima mare reprezentatie

în cortul întins

urias american.

Vor debută artiști cu renume în toată lumea. E de remarcat, că în această trupă debutează

cavalerii români:

Mitu Dumitrescu și Popescu,

gimnastici bariști cei mai buni din lumea întreagă.

Prețul locurilor este:

Mare loge (5 scaune)	20— cor.
Scaun de loge	4— "
Scaun „închis“	3— "
Scaun numerat	2— "
Locul I.	1.60 "
Locul II.	1.20 "
Galeria	60 fileri.

AVIZ.

Am onoare a atrage atențiunea Onor. Public, că după 12 ani de serviciu la firma H. Rosenblüch cu 1 August st. n.

deschid

în Arad, strada Forray Nr. 2/a (casa Lukács)

o prăvălie de modă și galanterie

provăzută cu articlii cei mai noi din celea mai principale fabrici din patrie și străinătate.

Atrag atențiunea cu deosebire d-lor preoți, că sunt asortat cu tot felul de stofe pentru reverenți și ornate bisericesti.

La noua mea întreprindere rog prețiosul sprijin al d-voastre.

Cu deosebită stimă:

George Iancoviciu.

Cine are năsip sau petriș se schimbă
în „Bae de aur“

dacă se ocupă cu prepararea petrilor în
mod artificial.

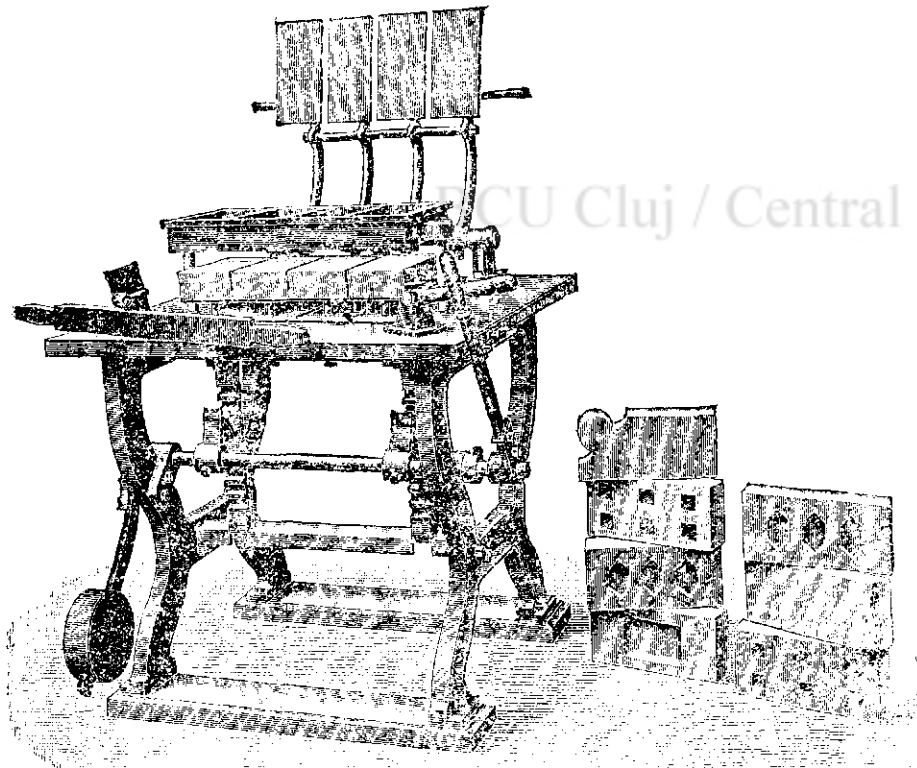
Se pot prepara cu mici cheltueli:

Cărămizi de părete din cement prepararea a 1000 de bucăți . . . 18 C.
Tigle de cement pentru acoperiș prepararea a 1000 bucăți . . . 40 C.
Plăci de cement prepararea a 1000 bucăți 50 C.
Burloane de cement pentru scocuri, inele de cement pentru fântâni ș.

Mașinările necesare pentru fabricarea celor de sus le livrează
ERNST TETZE fabrică de mașinării livrate medailate în mai multe
rânduri și turnătorie de fer GUBEN N. L. Germania.

Reprezentat de către:

BÜSCHITZ MOR în KOMÁROM.

CATALOG ILUSTRAT ȘI PROIECT DE ÎNȘIȘ
trimite reprezentantul fabricii Büschitz Mor, Komárom
cătră care trebuiesc adresate și scrisorile.

Recomand tutu-
ror fierbătorilor de
rachiu și de spirt
căldările

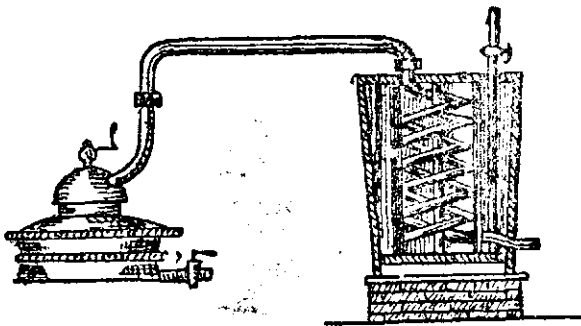
mele cele mainouă
și de construcția
cea mai nouă, bre-
velate, făcute după
sistem propriu.

Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc în atelierul meu injectoare
practice, de sistem propriu, contra peronosperii. Țin totdeauna în maga-
zinul meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisface momentan
comandele mai mari. Afară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă
de aramă, pregătite de mână, cu prețul cel mai culant. Trimet franco pre-
țuri surente ilustritate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar

UJVIDEK, strada Lázár nr. 14.

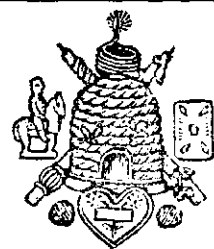

Liferantul de lumini de ceară a diecezei catolice din com. Bihar și Silăgy.

INTEVENIAT LA 1835.

Frölich Jozsef pregătitor de lumini de ceară

NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public,
fabricațiunile sale de lumini de ceară, lu-
mini de ceară de I-a calitate bucată 4.80 Cor. II-a calitate
4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici,
albe, galbene san colorate. — Lumini de ceară pentru cu-
nunie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la
100 Cor. — Cea mai fină tămăie din Egipt, prima 2.40 Cor.
secunda 1.80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de
flori în cano de tiniocha Indeosebi pentru bisericii. Klgr. 96 fil.
— Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din stea-
riiu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă
o esecut prompt, pachetare nu se compută și dela 5 Klgr. în sus
expediția e francată.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Miere și ciară galbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Am onoare a aduce la cunoștința onorațiilor cumpă-
rători, că prăvălia

Masztig P. és társa

de pe piața Andrassy Nr. 22, în Arad
am cumpărat-o noi și o vindem sub firma noastră.

Cu distinsă stimă:

PFEIFER PÁL és TESTV.

Prețuri fixe ieftine!

Batiste 1/2 duzină cu 3 aju-
ruri de în 1.75 cr.
Ciorapi de ață brodați cu
mătase 75 cr.
De flor fără cusătură, dela
55 cr. în sus.
Albituri de mătasă de da-
mast. Cele mai fine stofe
de lână și de spălat.
Zefir frumos 60 cm. lat cu
13 cr.
Cămăși de damă frumoase
de șifon spălate, cu 95,
1.20, 1.38 cr.

Delainuri de spălat fru-
moase 19, 23 cr.
Prosoape fine de frotat 65,
75, 1.10 cr.
Bluse frumoase brodate 88,
1.20 cr.
Ciorapi fini de ață ajour
65, 75, 85 cr.
Cămăși de zefir englezesc
fabricația proprie cu 1.85 cr
1/4 duzină ciorapi bărbă-
tești 50 cr.
Cravate elegante de pichet
1/4 duzină 50 cr.

Ismene scurte 56, 75 cr.

Mănuși de ață și de mătase lungi, perechea
cu 25, 35, 45, 55 cr. în sus.

Umbrele de ploaie și soare fine.

Lucruri de mână imprimate și începute cu toate prețurile
convenabile.

Prăvălia centrală în Budapesta: Ferenciek tere
4, și Egyetem-tér 5.

Am onoare a oferă on. public econom **pentru sezonul
de treerat**

sacurile mele de împrumut

și

pânzele de împrumut

socotind prețul foarte ieftin.

Domán Ignác

prăvălie de împrumutat ponievi și saci.

ARAD, Hunyadi-utca 2 szám.

Telefon 91.